2de. JAARGANG. CURACAO DEN 27n. JUNI 1885. N° 78.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*. — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

27 Juni	*Carácas*	van	New-York.
27 „	*Harrison*	„	Liverpool.
7 Juli	*Royal Mail*	„	Southampton.
9 „	*Prins Maurits*,	„	Amsterdam

CALENDARIO.
Juni - Juli.

28,	5º DOM.	despues di Pentec.
29,	LUNA.	*Stoe. Pedro i Pablo, apost.*
30,	MARTES.	Commemoracion di S. Pablo, ap.
1,	RAZON.	Sta. Eleonora, v.
2,	HUEBES.	*Visitacion di N. Señora.*
3,	VIERNES	Stoe. Ireneo i Felix, mm.
4,	SABRA.	S. Teodoro, m.

STAND DER MAAN.

V. M. 27 Juni 6 ure 42 m. A. M.

Opkomst der Zon:
30 Juni 5 ure 37 m.
Ondergang der Zon:
30 Juni 6 ure. 23 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

30 Juni	*Duitsche st.*	naar	Hamburg.
1 Juli	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
2 „	*Paketsch.*	„	St. Thomas.
11 „	*Prins Maurits*,	„	Amsterdam

KERKVERVOLGING IN PRUISEN.

Eenige weken geleden diende de onvermoeide kampvechter voor de geloofsvrijheid der Katholieken in Pruisen, dr. WINDTHORST, in de Pruisische Kamer eene motie in tot *Herziening der Meiwetten*. Hierdoor werden de Conservatieven wederom genoodzaakt om rondweg den tegenwoordigen toestand van Kerkvervolging hetzij goed- of af te keuren, en tevens getuigenis af te leggen, dat zij verkiezen den slavenketen van v. Bismarck te blijven naslepen, ofwel ernstig te willen medewerken tot Herziening dier hatelijke wetten.

De rede, waarmede dr. Windthorst zijn voorstel inleidde, begon met den volgenden geduchten aanhef.

Men heeft hier onlangs een Congres gehouden, om te beraadslagen over de toestanden in de nieuwe West-Afrikaansche Staten, en bij die gelegenheid is o. a. het beginsel der *gewetensvrijheid* en der *vrije uitoefening van den godsdienst* door de vertegenwoordigers der vergaderde Europeesche Mogendheden uitdrukkelijk geproclameerd en gewaarborgd.

Zeer te recht; want voor een „beschaafden" Staat, die bovendien ook „christelijk" wil heeten, is het toestaan van gewetensvrijheid een allereerst vereischte. Maar wat mij verbaasd heeft, is: dat ook de Pruisisch-Duitsche Regeering datzelfde princiep mede onderteekend heeft [*Sensatie.* Teekenen van ongeduld.] Wat men te huis niet wil toestaan, dat waarborgt men daarginds, aan den Congo! En dat doet dezelfde Rijkskanselier, die hier aan ons de gewetensvrijheid weigert!

Het lezen der H. Mis en het toedienen der H. H. Sacramenten zijn onmiskenbaar gewetenszaken op het inwendige gebied der Kerk; wie ze belet of belemmert, zondigt tegen de gewetensvrijheid, zondigt tegen de grondbeginselen van Frederik den Groote! In onzen tijd echter worden soms mannen „groot" genoemd, die lang zoo groot niet zijn als Frederik de Groote! Is het niet in strijd met alle begrip van Godelijk en menschelijk recht, een compagnie soldaten uit te zenden, om een priester te grijpen, die geen ander misdrijf te zijnen laste heeft dan aan een stervende de H. Teerspijze gebracht te hebben? En toch, dat hebben wij beleefd! Is dat beschaving, of is dat barbaarschheid? De gevolgen blijven dan ook niet uit: allerwegen zien wij geloofsverzaking, verslapping der zeden, ongodsdienstigheid, terugkeer tot het heidendom, socialisme, anarchisme en *totale* verwildering. Tegen die uitersten maakt men draconische wetten, om de persoonlijke veiligheid te beschermen, en men meent aldus met ruw geweld den stroom te kunnen keeren; maar het eenvoudige, het voor de hand liggende, het éénig afdoende middel, de godsdienstvrijheid, laat men ongebruikt! In tegendeel, alles wat den godsdienst in minachting brengt of schaadt, wordt toegejuicht en beschermd. Daar zou ik wonderlijke dingen van kunnen aanhalen!

Ook met hetgeen dr. Windthorst verder in zijne redevoering ter sprake bracht, viel niet te lachen of te spotten. De tegenstanders werden onverbiddelijk gestriemd door den leider van het Centrum, toen hij uitriep: „Of „zijn wij geen burgers van den„zelfden Staat en met dezelfde „*rechten* als gij?— De volle vrij„heid van godsdienst-uitoefening „danken wij niet aan *uwe genade*, „maar is *ons recht*, ons vol en „onvervreemdbaar recht, gewaar„borgd door wetten en tractaten, „door de koninklijke beloften en „telkens in officieele stukken her„haald, wanneer de eene of an„dere provincie aan het oorspron„kelijke Pruisen werd toege„voegd........ Ik benijd geens„zins de staatslieden, die aan zulk „eene bejegening van ons, Ka„tholieken, hebben medegewerkt; „en ik ben overtuigd, dat zij-zel„ven het ook niet tot de schoon„ste lauweren van hun kroon zul„len rekenen, deze *misdaad* aan „den Duitschen naam te hebben „toegevoegd. In naam der ge„wetensvrijheid, in naam der ge„boden des Christendoms, en zelfs „in naam der eenvoudigste bil„lijkheid vorder ik van U, dat „Gij mijn voorstel aanneemt!"

Nu was de beurt aan de Conservatieve partij om zich luide en duidelijk te verklaren. De heer VON HAMMERSTEIN verrichtte namens haar die pijnlijke taak — maar op eene wijze, die hem-zelf en zijne geheele partij aan bespotting en verachting moest blootstellen. Door vijanden der Katholieken, die eerbied en ontzag toonden voor de mannelijke en heldhaftige houding van het Centrum, ja, door de *National Zeitung*, een atheïstisch-liberaal blad, werd verklaard, dat het antwoord van Von Hammerstein „in onoprechtheid en gebrek aan moreelen moed den uitersten graad van het mogelijke bereikt heeft."

Terstond nam de Vrijheer VON SCHORLEMER-ALST het woord, en verpletterde de lafhartige Conservatieve partij met de volgende meesterlijke redevoering.

De heer Von Hammerstein erkent de onbillijkheid der vervolging; *maar* ... kan toch niet besluiten om er een einde aan te maken, en geeft nu voor, dat dr. Windthorst het voorstel niet met de noodige *voorzichtigheid* gesteld en toegelicht heeft. Tegenover de allerruwste bejegeningen, die wij ondervinden, zouden we dus ook nog „voorzichtig" moeten zijn en ons goed recht zelfs beleefd moeten afsmeeken! Neen, dat komt bij ons niet op.— Maar, zegt de heer Von Hammerstein, wij kunnen ons niet de handen laten binden voor de toekomst.— Precies; als gij maar wist, wat de Regeering eigenlijk voor de toekomst wil, dan waart gij uit de verlegenheid [*Gelach.* „*Zeer waar!*" in het Centrum]. Dàt is voor u de groote moeielijkheid (Een stem: „Voor *u* ook!"). Voor *ons?* Volstrekt niet! [Ja, om namelijk te weten wat *Rome* denkt!"] Ook dàt niet: dat hebben wij u reeds meer dan twintig maal gezegd. Zoodra de H. Stoel met Pruisen tot een vergelijk komt, onderwerpen alle Katholieken van Pruisen zich onvoorwaardelijk en dankbaar aan alles wat de H. Stoel heeft beslist; maar zoo lang dit niet is geschied, eischen wij onverdroten, en altijd door, ons volledig grondwettig recht („*Bravo!* in het Centrum).— De heer Von Hammerstein verlangt van ons „positieve eischen." Maar wij zijn immers zoo positief mogelijk? „Schaft de Meiwetten af, want die deugen niet": is dat niet positief? „Laat het opdragen der H. Mis en het toedienen der Sacramenten vrij": is dat niet positief?— Dan zegt Von Hammerstein verder: „Er kunnen hier en daar hardheden zijn voorgekomen, die afkeuring verdienen, en de conservatieven willen volgaarne medewerken, om die weg te nemen." Jə, de wil is goed, maar het vleesch is zoo jammerlijk zwak! [*Gelach*]. Al aanstonds laat hij er op volgen: „in zoover het kan geschieden *binnen de grondslagen der Meiwetten*." Maar juist die Meiwetten zijn er schuld van, en zoo lang die bestaan, baten ons uw „goede bedoelingen" en uw „zachtere toepassing" hoegenaamd niets.

In den grond der zaak is er, geloof ik, wel niemand hier in de Kamer, die niet het bestraffen wegens Mis-lezen en Sacramenten-toediening grootelijks afkeurt, wel wetende dat hierdoor rechtstreeks wordt inbreuk gemaakt op de heiligste *rechten* en ook *plichten* der Katholieken, die op zware zonde gehouden zijn, des Zondags de H. Mis te hooren en op bepaalde tijden de HH. Sacramenten te ontvangen. Maar toch gaat men halsstarrig voort met ons achter de Turken en Heidenen te stellen. Onlangs werd een verdrag met de Samoa-eilanden gesloten, en de Katholieken aldaar zijn er beter aan toe dan wij, die hier in Pruisen leven. In geen beschaafden Staat ter wereld vindt men zulke toestanden als hier. Men heeft ons verwezen naar Rusland. Maar ook dat zelfs gaat niet op: wat daar op dit gebied onrechtvaardigs geschiedt, gaat langs den despotieken bestuursweg, maar niet bij de wet. En dan, mijne heeren, is het nu reeds zóó ver gekomen, dat wij ons zouden moeten vergelijken met de dwingelandij van dat Tartaren-ras? Denkt eens aan het woord van Napoleon I: *Grattez le Russe, et vous trouverez le barbare!* Het is inderdaad beschamend voor mijn vaderlandlievend gevoel, naar het voorbeeld van .... *Rusland* verwezen te worden! („*Zeer juist!*").— Hoogst opmerkelijk is het intusschen, dat juist na de samenkomst der drie Keizers te Skjernjewiets Rusland zijn vervolgingen in Polen en in Finland weder heeft opgevat, de reeds met den H. Stoel getroffen schikkingen heeft omvergestooten, en den bisschop van Wilna benevens diens plaatsvervanger verbannen heeft, omdat hij een

ergernisgevend priester had bestraft, welke laatste vervolgens door de Russische Regeering nog extra beloond is! Nu, Rusland zal zijn straf niet ontgaan; daar zal het nihilisme wel voor zorgen! En wat men overigens ook doe, hetzij in Rusland, hetzij in Pruisen, de Katholieken zullen hun geloof en hun plichten *niet* verzaken: weest daar verzekerd van!

Maar, zegt men, wij erkennen immers de behoeften der zielzorg en willen dat er in voorzien worde, *indien* dit mocht noodig blijken.— Dat gij nog twijfelt aan het bestaan van den nood, bewijst opnieuw dat gijlieden van zulke zaken geen verstand hebt, en dat ook de Regeering zich geen oordeel mag aanmatigen in dingen, welke alleen door de Kerk en door ons, Katholieken, zelven behoorlijk kunnen begrepen en beslist worden. Gij meent reeds genoeg gedaan te hebben, als er maar een hulppriester in een parochie werkzaam is, zonder te letten op het zielental en op de uitgestrektheid der parochie en haar onderhoorigheden. Te *Neustadt*, in Opper-Silezië, zijn bijv. voor 10,000 zielen nog altoos drie priesters, gelijk in den tijd dat die stad 4 à 5000 zielen telde, terwijl bovendien de Franciscaner paters, die weleer hun assistentie verleenden, verdreven zijn. Volgens u echter wordt er te Neustadt voldoende in de behoeften der zielzorg voorzien. Voorbeelden van dien aard kan men aanhalen bij de vleet. Uw zoogenaamd „zachtere toepassing" der Wet (*Milde des Verfahrens*) kan ons niets helpen. Afgezien van de omstandigheid, dat het toch altoos slechts een discretionnaire bevoegdheid is, welke naar believen elk oogenblik weer door de volle hardheid der toepassing kan vervangen worden, is ook met den besten wil ter wereld geen verbetering van den toestand te verkrijgen, zoo lang gij niet de seminariën weder opent, waar ook de zonen der onbemiddelde klasse kunnen studeeren, welke ons zooveel voortreffelijke priesters en zelfs bisschoppen gegeven heeft. Thans wordt in het land der „beschaving" den onbemiddelden de gelegenheid tot studeeren voor het H. Priesterschap ontnomen. En dan komt men zich nog verbazen over onze klachten en trekt den nood in twijfel!

Dat is zoo de gewone tactiek. Ook wanneer hier over het noodeloos plagen der Liefdezusters geklaagd wordt, doet men alsof dat alles overdrijving ware. Alles is immers in de beste orde, heet het dan; aan alle verzoeken der Zusters wordt welwillend voldaan, en het opnemen van novicen is toegestaan; wat wilt gij meer?— Ja wel, dat is theorie; maar hoe gaat het in de practijk? Als ergens een ziekenzuster op een kleine standplaats of in een filiaalinrichting ongesteld wordt, dan is haar terugkeer tot het moederhuis steeds wenschelijk, wijl anders haar mede-Zusters, *haar* verplegende, hoegenaamd geen krachten meer overhouden voor de behoeften der inrichting. Doch nu moet eerst voor de verplaatsing verlof gevraagd worden te Berlijn! En als de minister het wat druk heeft, dan kan men wachten. Zoo is het gebeurd, dat het ministerieel verlof tot verplaatsing is ingekomen juist vier weken nadat de bedoelde Zuster *begraven* was! („*Hoort! Hoort!*") Met het opnemen van novicen gaat het al even ongelukkig. Plotseling komt er een tijding, dat er binnen zooveel tijd een 100- of 150-tal nieuwelingen in de congregatiën mogen worden opgenomen. Nu moeten dikwijls zij, die ongenoegzaam voorbereid zijn, worden opgenomen, wijl anders de gestelde termijn voorbij is, en er vooreerst geen gelegenheid meer zou wezen.

Ziedaar hoe het met uw zoogenaamd „zachte toepassing" ,met uw *milde Praxis* gesteld is! Uw „betere gezindheid" openbaart zich op de zonderlingste wijze door alle middelen geoorloofd te achten zoodra het „Rome" geldt. Dat hebben we nog dezer dagen gezien uit de laster-telegrammen betreffende de candidatuur van den kanunnik Wanjura voor den Posener aartsbisschopszetel. Men lastert en hoont en kuipt en beschuldigt nog even kwaadaardig als in den tijd toen men ons voor „vijanden des Rijks" en „bondgenooten van Rome, van Polen en van Franschen" uitschold, en waarvoor men ook nooit of nimmer eenig bewijs heeft geleverd. Neen, *wij* waren het niet, die met Italië samenspanden, om de plechtig bezworen grondwet van den Duitschen Bond omver te werpen! *Wij* waren het niet, die een verbond sloten met den rooverhoofdman Garibaldi! *Wij* waren het niet, die een Hongaarsch legioen vormden uit krijgsgevangenen en dezen daartoe hun militairen eed lieten breken! *Wij* waren het niet, die de rechtmatige aanspraken van legitieme vorsten miskenden [*Opschudding*]! Och, ik heb u slechts even willen zeggen, dat men niet met steenen moet werpen, als men in een glazen huis woont [„*Goed zoo!*" in het Centrum]. Als wij werkelijk tot al de laagheden in staat waren, welke gij ons soms toeschrijft, dan zouden we in elk geval kunnen zeggen, dat de kwade voorbeelden ons verleid hadden [„*Goed zoo!* in het Centrum].

Overigens, mijne heeren, begrijp ik niet wat gij u bekommert om den persoon des priesters, nu gij hem toch de registers van den burgerlijken stand krachtens het *Civil-Ehe-Gesetz* ontnomen hebt. Wat maakt het u, welke priester de Mis leest of de H. Sacramenten toedient, een huwelijk sluit, kinderen doopt, biecht hoort, enz.? Dat zijn immers nu enkel nog zaken van het *inwendige* kerkelijke leven, waarvan gij hoegenaamd geen verstand hebt? Getuige uw willekeur bij het dispenseeren der hulppriesters. Toen werd het *placet* afhankelijk gemaakt van de keuze der universiteit, waar de opleiding was genoten, hetzij in Bonn, Breslau of Munster. Doch vooral niet in Innsprück, want daar zijn Jezuïeten met het onderwijs belast. En in Rome, o, nog erger! [„*Goed zoo!*" in het Centrum].— Studenten in de medicijnen mogen gerust hun buitenlandsche diplomaas doen gelden, al hebben zij ook in Zwitserland, in het brandpunt der anarchie, gestudeerd! Maar theologanten van Innsprück, in het bevriende Oostenrijk (!), zijn staatsgevaarlijk! Wat een kinderachtige Jezuïeten-vrees! De nood der parochiën wordt er om vergeten, of neen, die nood wordt moedwillig bestendigd, ten einde de Katholieken en Rome door de slagen „murw" te maken. Maar dat gelukt u immers toch niet? De ondervinding heeft u geleerd, dat uw kamp-wetten niets vermogen; me dunkt, ge moest er sinds lang genoeg van hebben en zelven ze gaarne zoo spoedig mogelijk afschaffen. Begint maar vast met het voorstel-Windthorst, 'twelk reeds een eerste schrede op den goeden weg is. Overwinnen kunt gij toch niet, al wacht ge nog zoo lang, want de Kerk heeft de goddelijke belofte, dat de Poorten der Hel haar in eeuwigheid niet zullen overweldigen! (*Levendige toejuiching* in het Centrum).

NOTICIA.

DIA RAZON, koe ta bini, 7 ora di mainta, Su Ilmo. Mgr. H. J. A. van Ewijk lo ofrece S. Sacrificio di Misa na Iglesia di Sant-Ana pa pidi Dios Su bendicion riba SCHOOL CATÓLICA di Otrabanda. Na 9 ora lo socede Habrimentoe Solem di e School-aí den lokaal di *Casino* bieuw.

— Segun hende dici prijs di pesos *Peruano* i *Chileño* (no di *mei soles*), koe ya algun camina bal *f* 2,12½, den poco tempoe por lamanta té *f* 2,25.

DIA BIERNE anochi, 19 di Juni, tabatin den Iglesia Católica di Santísimo Rosario na Pietermaai, un boenita ceremonia di bendicionamentoe di 14 Estación di Camina di Cruz. Un number grandi di creyente i hopi hende di otro religion a asisti coe debocion i respet n' ceremonia conmovedora-aí. Promé coe e bendicionamentoe Su Ilmo. Mgr. H. J. A. van Ewijk splica origen santoe, nificacion i fin di e *Santoe Camina di Cruz*. Despues di e solemnidad tabatin un Alabanza Pontifical, koe Rev. Pr. C. Blommerde huntoe coe Rmo. Pr. Vicario C. Reijnen i otro Padernan di Pietermaai asisti.

Na nos humilde opinion hende por toema e Misa di Rosario na Pietermaai [apesar di algun imperfeccion k'é tin den stiloe di bouwmentoe di trabao] no solamente pa misa di mas grandi di nos Colonia, maar també pa di mas bonita koe tin basta aleuw rond di nos islanan.

Ta poco anja noema koe e misa-aí ta trahar, i toch e edificio ruim i haltoe-aí a gana hopi na boenitezu, coe e hopi i precioso cos di usoenan, koe, danki na generosidad di católico i hende di otro religion tambe, poco poco hende ta mira hajanan lugar den dié. Su Ilmo. Mgr. a haci un gabamente grandi den su predicaci di noche-aí, na e bienhechornan di e misa-aí, particularmente na Católiconan di Nederland, koe hopi bé ta corda coe asina bondad i generosidad na nan coreligionario di Curaçao. Nos tin di gradici e Camina di Cruz-aí, mandá foi Hoelanda, na intervención di Rdo. Pr. L. Reijnders Pastor di Misa di S. Domínico na Rotterdam.

Si e misa mes ta pronk aí manera un prueba di liberalidad di Su Ilmo Mgr. H. J. A. van Ewijk, den di e misa e magnífico preekstoel, e boenita communiebank, e excelente imágennan huntoe coe e gracioso aranja di bronsnan ta pronk tambe manera prueba di generosidad di hende di Curaçao — tantoe Católico como di otro religión; aí també e fini altar di San Domínico, i hopi otro mueble chikitoe [manera candelaar, candelabro, trali di bautisterio i hopi otro cos] ta proba e gran interes di Provincial i otro padernan di Provincia hoelandés di Orde Dominicano.

Un bé mas nos ta mira den misa un adorno precioso mas: nos ta meen e stacionnan di Camina di Cruz, bendicionar poco dia pasar, koe maské nan ta relativamente nobo noema, pasobra nan a sirbi caba hopi anja den misa parrokial de Steiger na Rotterdam, toch nan ta efectivamente nobo i precioso pa nos Isla. Té awé den ningun di nos misanan hende no ta haja ningun schilderij di aceta pa Camina di Cruz. Anto awor nos tini no solamente schilderij (pintura) di aceta dilanti nan, sino pintura original di un pintor di Belgia di hopi fama. Sin duda e stiloe di e pinturanan-aí di diferente di major parti di e otro muebelnan di e misa-aí; maar toer hende lo por comprende fácilmente, koe den un Colonia nos no por ta muchoe streng riba exactitud di stiloe. Na toer casoe e balor original di e pieza di artenan-aí no ta perde nada. Ta berde, maské wowo di criticador di arte lo kier a mira mihor e vak hanchoenan di un edificio gótica adornar coe *fresco* of paneel na stiloe di school di Edad media di Umbria, Toscana of Siena; maské ta choca un poco di haja bao di e boog haltoenan-aí, koe ta lamanta trankil i majestuosa coe linja pura na cieloe, produccion borotá i bruhá di school naturalístico hoelandes i vlaamsch, toch lo hende ta parcial i inhustoe, si nan kier kita merito di e disposicion-aí també, mérito koe tal vez ta mas grandi na wowo di un hende no iniciar koe na bista di un crítico. I e Camina di Cruz-aí no solamente ta trahar segun stiloe hoelandés i vlaamsch, sino nan ta trahar coe gustoe i mérito. Den algun di nan hende por conoce imitacion boenita (casi copia) di Prins di School Vlaamsch di pintura. Sigur; kiko ta toca na estudio di anatomía, naturalidad i viveza di accion, wega di luz i sombra, harmonía i scohementoe di color, hende meste reconocé pa honor di e pintor, k'el a comprende sintimentoe di su meesternan.

Ne ta di admirá anto koe un adorno precioso manera e Camina di Cruz-akí, tabata ricibir coe alegría i gradicimentoe di e Rev. Padernan di Pietermaai i di nan Parrokianonan toer, i koe p/e impresion koe e Statienan ta causa riba hende, koe para mira nan, lo nan ta un fuente di devocion i merito pa muchoe creyente.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 25n Juni 1885.

De Heer *George Doyle*, lid van den Raad van Justitie op *St. Eustatius*, met ingang van den 16n Augustus e. k., benoemd tot Rechter-commissaris, belast met de instructie van strafzaken bij dien Raad.

Ter Gouvernements-Secretarie zijn ter inzage van belangstellenden nedergelegd de Ni. 12 t/m 22. van dit jaar van het „*Bericht aan Zeevarenden*", uitgegeven door de Afdeeling Hydrographie van het Ministerie van Marine te *'s Gravenhage.*

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

— Op aanstaanden Dinsdag den 30n dezer, zullen door het Gouvernement dezer kolonie verkocht worden Wissels op het Ministerie van Koloniën, ten bedrage van *Twaalf duizend gulden* (*f* 12.000.—), betaalbaar *dertig dagen* nazicht.

De hoegrootheid der wissels kan naar verkiezing van belanghebbenden worden bepaald, echter voor geen minder bedrag dan van *f* 50.— (vijftig gulden) en met geen andere breuk dan van vijf gulden [*f* 5.]—

—Wissels op New York, die bij het vertrek der vorige mail tegen 24°/. waren verkocht, zijn, na de vermindering van den prijs der *Soles*, tegen 16 en 17°/. verkocht geworden.

Ook de premie der gouden muntstukken is reeds eenigszins gedaald.

Was de toestand onveranderd gebleven, in stede der daling zouden wij bij het vertrek der Amerikaansche stoomboot nu eene verhooging der laatst verkregene wisselpremiën gehad hebben.

☞ Toch loopen er geruchten, dat de HEELE *Peruaansche* en *Chiliaansche* pesos, die tot *f* 2.— gedaald zijn en niettemin door sommige kooplieden alhier tegen *f* 2,12½ ontvangen worden, wel weder binnen korten tijd tot *f* 2.25 zullen stijgen.

— De golet *Minerva* verloor Maandag jl. op hare reis van Aruba naar Curaçao ter hoogte van de Piscaderabaai een harer masten, maar zette verder haar tocht naar hier ongehinderd voort.

DINSDAG jl. ontlastte zich 's morgens te 4 en 6 uren over geheel ons eiland een tamelijk zware regenbui. Het westelijk gedeelte van Curaçao kreeg weder het leeuwendeel van dezen St. Jan's-regen.

DONDERDAG ll. is van de *Boletin* een extra-nummer verschenen, waarvan de typographische bewerking uitmunt door keurigheid en ernstige pracht. Hare inhoud is niets minder dan eene samenlezing van wat tot nu toe *in memoriam* van wijlen DON AGUSTIN BETHENCOURT door diens vrienden en vereerders in de Curaçaosche en Zuid-Amerikaansche Pers ontboezemd werd. Dat extranummer zelf doet eere tevens aan de piëteit der Heeren Bethencourt jegens hun dierbaren overleden Vader.— Een exemplaar ervan werd door de Redactie van ons blad in dank ontvangen.

WOENSDAG a. s. 's morgens ten 7 ure, zal er in de St. Anna-kerk op Otrobanda door Z. Doorl. Hoogw. Mgr. H. J. A. van Ewijk eene H. Mis worden opdragen om Gods zegen over de KATHOLIEKE SCHOOL VOOR JONGELINGEN af te smeeken. Ten 9 ure heeft dan vervolgens de plechtige opening plaats van die Inrichting in het lokaal van het voormalig *Casino*.

NEDERLAND.

Den 27n. Mei jl. is nogmaals een gezelschap R. K. Liefdezusters naar Oost-Indië vertrokken. Het aantal geestelijke gestichten beloopt nu in den Oost 6, te zamen met een klein honderdtal zusters. Drie gestichten

zijn van *Ursulinen;* twee van *Franciscanessen*, en één van de *Tilburgsche Congregatie.*

— Uit Karlsbad schrijft men aan het *Dagblad*, dat Z. M. de Koning de badkuur geregeld blijft volgen, nog iets vroeger opstaat dan in den beginne, en zijn tochten in den omtrek voortdurend verder uitstrekt, hetgeen als een gunstig teeken van welstand mag beschouwd worden.

Ook de kleine Kroonprinses is veel buiten en geniet volop van de heerlijke natuur.

H. M. de Koningin is den 27n Mei met HDr. Dochter naar Teplitz-Schönau vertrokken, ten einde daar, naar men vermoedt, vier weken te verblijven.

Z. M. zou voornemens zijn den 12n of 13n Juni naar het vaderland terug te keeren. Dagelijks te half 7 's ochtends en half 9 's avonds brengt dr. London zijn bezoek aan den Koning; Z. M. gaf den geneesheer de verzekering nu reeds, na een verblijf van tien dagen, goede uitkomsten van de geneeskuur te ondervinden.

— Woensdag 27 Mei heeft de Tweede Kamer met algemeene stemmen een wetsentwerp tot wijziging der wet op het Hooger Onderwijs aangenomen, door welke wijziging de Nederlandsche Universiteiten ook worden opengesteld voor vreemdelingen en in het buitenland gevestigde Nederlanders, zonder dat deze het toelatings-examen behoeven af te leggen, maar mits zij in het bezit zijn van een getuigschrift van bekwaamheid, afgegeven door bij algemeenen maatregel van bestuur aangewezen buitenlandsche instellingen van onderwijs of onderzoek.

Gedurende het debat over dit wetsontwerp deelde de heer Schaepman mede, dat hij afzag van zijn voornemen om een voorstel in te dienen tot opheffing der Utrechtsche Universiteit, daar hij de zaak die hij voorstond niet door voorwendsels— men had hem het voornemen toegedicht om op de ruïnes der Utrechtsche Hoogeschool eene bijzondere Katholieke Universiteit te stichten— wilde bedorven zien, en geen Aprilbeweging wilde uitlokken.

— Na een vrij levendig debat van 5 dagen heeft de Tweede Kamer den .. Mei jl. art. 1 van het wetsvoorstel-van Dedem, tot regeling der verhouding tusschen de Nederlandsche en de Indische geldmiddelen, met .. tegen 36 st. verworpen. Daarop trok de heer van Dedem zijn voorstel in. De verwerping van dit wetsontwerp, hetwelk eene afscheiding tusschen de financiën van Nederland en Nederl. Indië beoogde, waardoor Indië eene zekere mate van, zoo al niet politieke, dan toch stellig financieele zelfstandigheid zou erlangd hebben, is eene gevoelige nederlaag voor de aanhangers der liberale koloniale politiek.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft bekend gemaakt, dat het Rijksmuseum van schilderijen in het Trippenhuis te Amsterdam, met ingang van 18 Mei voor het publiek gesloten wordt; de rijke verzameling wordt daarna overgebracht naar het nieuwe Rijksmuseum; de plechtige opening van het Rijksmuseum is thans definitief op 13 Juli a. s. bepaald.

— In enkele bladen doet het bericht de ronde, dat prins Von Bismarck voornemens zou zijn over een paar weken naar ons land te komen, om de zalmvisscherijen in oogenschouw te nemen.

— Op de vergadering van het Grootoosten der *Nederlandsche Vrijmetselarij*, Zondag 20 Juni te 's Gravenhage te houden, zal, ter voorziening in de vacature, ontstaan door het overlijden van Z. K. H. Prins Alexander, een Grootmeester Nationaal gekozen worden.

Ter vervulling van de vacature, ontstaan door de periodieke aftreding van mr. P. J. G. van Diggelen als gedeputeerd Grootmeester Nationaal, zijn door het College van Groot-officieren op de aanbevelingslijst (alphab.) geplaatst de heeren P. G. van Diggelen, Fr. Lieftinck en H. Wiersma.

.. zullen in deze vergadering, blijkens den beschrijvingsbrief, in behandeling komen de voorstelling: tot verplaatsing der Louisa-stichting naar een ander Oosten; van het Groot-Oosten (van geschillen) tot „verbanning" van de leden der Vrije Loges.

(*R. N.*)

BUITENLAND.

ROME.— Den 25n Mei werden de Nederlandsche Pelgrims, met Z. Doorl. Hoogw. Mgr. P. M. Snickers Aartsbisschop van Utrecht aan het hoofd, door Z. H. Paus Leo XIII in particuliere audientie ontvangen.

— Tegen het einde van de volgende maand zal de H. Vader een Consistorie houden ter preconiseering van verscheidene bisschoppen, o. a. Mgr. Moran tot Aartsbisschop van Dublin en Primaat van Ierland. Vermoedelijk zullen tevens eenige kardinalen benoemd worden, o. a. Mgr. Melchers, Aartsbisschop van Keulen, indien ten minste diens vervanging door Mgr. Krementz inmiddels een voldoening feit zal geworden zijn.

PARIJS, 29 Mei.— De ontruiming der kerk van St. Genoveva, om plaats te maken voor het lijk van Victor Hugo, is zonder rustverstoring, maar toch niet zonder ergelijke tooneelen geschied. Ten vier ure verscheen een afgevaardigde van den Staat om de sleutels op te eischen. De pastoor, die van den Aartsbisschop in last had, de inbeslagneming lijdelijk aan te zien, antwoordde eenvoudig: *neem* ze; daar gij de macht zijt." De gedelegeerde nam ze en juichkreten gingen op onder het gepeupel, dat hem vergezelde. De woeste horde, bij welke zich vele verachtelijke vrouwen gevoegd hadden begon daarop de geloovigen te beschimpen die bij de Reliqui-kas van de H. Genoveva zaten te bidden. Toen werd het H. Sacrament, de heilige vaten en de reliquiën verwijderd en naar een aangrenzend gebouw overgebracht. Ten halfzes was de profanatie geheel geschied, en toen eerst vond de overheid het gepast, het gepeupel naar buiten te drijven.

ANTWERPEN.— Op den 27n Juni wordt de tentoonstelling van paarden en vee geopend; reeds zijn 730 paarden en 1200 runderen ingeschreven; de secretaris der „Holl. Mij. v. Landbouw", de heer P. F. L. Waldeck, heeft de inschrijving aangekondigd van 66 stuks vee van het schoonste Hollandsche ras.

— Naar men meldt zou de Koning der Nederlanden van plan zijn op 16 Juli a. s. de Tentoonstelling te bezoeken.

BRUSSEL.— Alhier is een radicaal blad verschenen, *Ni Dieu, ni maître*. Dat monsterding draagt tot opschrift: „Het vermoorden van een afgevaardigde, van een patroon, van een magistraat is meer waard dan honderdduizend redevoeringen."

ST. PETERSBURG.— De Czaar is zoo uittermate voldaan over generaal Komaroff's kloeke operatiën aan de Afghaansche grenzen, dat hij hem behalve den eeredegen en het persoonlijk bedankje, ook nog tien jaarlijksche giften ad 5000 roebels heeft toegekend. Volgens een correspondent van „Daily News" moet Komaroff daarop zoo vrij geweest zijn te verzoeken om *dadelijke* afrekening! En de Czaar was zoo goed, er niet boos op te worden; hij verdubbelde nog zelfs de som en zond den generaal onmiddelijk 100,000 roebels.

HAITI.— De stad Aux-Cayes is op den 14n dezer door brand vernield. 330 huizen zijn in de asch gelegd; 5 personnen zijn omgekomen, terwijl 2 mannen, die gedurende den brand aan het plunderen waren, op bevel van den Arrondissements Commandant werden doodgeschoten.

De brand is niet aan kwaadwilligheid toe te schrijven.

De Regeering heeft bij dekreet een bedrag van 20,000 piasters bestemd tot verleening van hulp aan de slachtoffers van den brand. Bouwmaterialen worden voor den tijd van één jaar van invoerrechten te Aux-Cayes vrijgesteld, terwijl verder aan grondeigenaars, kooplieden, handelaars en huurders aldaar kwijtschelding van patent, huur- en grondbelasting tot 31 Mei 1886 verleend wordt.

Verscheidenheden.

De bevolking van Londen bedroeg op 1 Jan. ll. 4.019.361 zielen. Zij is in 1884 vermeerderd met 54.434 zielen. Geboren werden er 173.485 kinderen en er stierven 83.051 personen. Het aantal huwelijken, in 1882 gesloten, bedroeg 35.612. Van de volgende jaren is dit cijfer nog niet bekend.

Eene Engelsche dame, die onlangs overleden is, heeft al hare bloedverwanten onterfd, om haar geld aan dieren ten goede te laten komen. Zij vermaakte aan de Londensche vereeniging tot bescherming van dieren *f* 75,000; aan het gesticht voor onbeheerde honden *f* 12.500 en zij bestemde eene som van *f* 25,000 voor het inrichten van drinkplaatsen voor vee. Als toelichting verklaarde zij, dat zij zich nooit over eenig dier te beklagen had gehad, maar dat zij daarentegen niets dan slechtheid en ondankbaarheid had gevorden bij de meeste menschen, met wie zij in aanraking kwam.

Zij zal het er wel naar gemaakt hebben.

Toen onlangs een velocipedist een tocht maakte in eene afgelegen streek van Jutland en in donker de lantaren van zijn rijwiel had aangestoken, werd hij daar door de eenvoudige boeren, die het nieuwe voertuig nog volstrekt niet kenden, voor eene geestverschijning aangezien. Een boer, dien hij voorbijgereden was, werd door een postbode uiterst ontdaan op den grond liggend, gevonden. Hij verklaarde met bevende lippen, dat hij „den duivel op een windmolen had zien voorbijvliegen."

Volgens de Amerikaansche bladen heeft de groote electriciteitsman *Edison* eene nieuwe uitvinding gedaan, bestaande uit een hemd, dat een geheel jaar lang dienst kan doen. Het is namelijk uit 365 op elkaar geplakte laagjes samengesteld, waarvan men er iederen dag een kan afstroopen. Uit welke stof dit wonderhemd bestaat, is nog niet bekend, evenmin als men weet of de nieuwe uitvinding ook al op electriciteit berust; maar van den duizendkunstenaar der electriciteit zou het zeker geen wonder zijn als het hem gelukt was ook electrische hemden te vervaardigen.

In de eerste dagen van Mei jl. had in tegenwoordigheid van talrijke notabelen van New-York, in een kerk aan de Madison Avenue aldaar, een bijzondere huwelijksplechtigheid plaats. Mevrouw Lavinia Stratton, de weduwe van den bekenden admiraal Tom Pouce, trad ten tweedemale met een dwerg in 't huwelijk en wel met graaf Primo Magri. Men verdrong zich om de huwelijksinzegening bij te wonen; er waren slechts een 1000tal uitnoodigingen aan de hoogstgeplaatste personen gericht. Mevrouw Magri droeg een sleepkleed van aardbeziënkleurig fluweel, met heliotropen bestrikt en met een voorbaan van prachtige kant, met paarlen omzet; zij had een schitterend diamanten stel om den hals en in de ooren en droeg een bruidsbouquet van witte rozen. Haar bruidsmeisje, miss Lucy Adams, niet veel grooter dan zij zelf, was is crême-satijn gekleed. De bruidegom, evenals zijn echtgenoote en haar bruid-juffer, bij Barnum geëngageerd, was vergezeld van majoor Newell, ook een dwerg van den grooten ondernemer, die met een zusje van mevrouw Stratton, thans mevrouw Magri, is getrouwd. De kerk was smaakvol gedecoreerd. Daags na 't huwelijk verscheen het jeugdig miniatuur echtpaar voor het publiek met den trouwstoet van dwergen.

Milano, 24 April 1885.

Muy Estimado Amigoe Cobi.

(*Sigimentoe di No. 75*).

CAPITEL XIX.

Biaha di Roma na Milano.

Nos a keda ainda un dos dia na *Venezia* i awor lo nos corta Italia di Nord di *Oost té West* pa bisita un ratoe den ferrocarril *Padua* i *Verona*. Nos amistad coe e dos Sacerdote, Clement i Gerardo, tabata asina intimoe caba, koe nos no a corda mes di separa, i nos a bepaal di pasa henter Zwitserland huntoe coe nan. Esai lo dura alomenos un 8 luna, pasobra Clement ta bisa, koe el kier probecha awor di su tempoe di sosiegoe; Maike també ta conform, i ami ta mas conform ainda. Té *Juli* anto lo nos keda na *Zwitserland*; di aja nos ta bai más na Nord, mi no por bepaal ainda cuantoe tempoe esai lo dura, pasa Duitschland i di aja na *België.*— Ma ta calcula di bini na Hoelanda den luna di September pa keda aja un dos, tres luna, i anto, anto...... si! anto mi ta bolbé Curaçao trobé. Maike lo bai Carácas, ma lé bisita Curaçao també; p'esai mi a proponé caba di toema pa biaha nos vapor hoelandes, i si mi ta calcula bon lo ta e vapor koe ta sali den luna di Februari foi Hoelanda. Sigur sigur mi no por bepaal esai, calcula mi ta calcula noema, pa spierta Cobi padilanti: anto lo mi ta na Curaçao coeminzamentoe di Maart. Ma larga mi scirbi liger mi biaha:

Foi *Venezia* nos a salí *22 April* mainta tempran coe promer tren pa bisita un ratoe *Padua* oenda tien e graf bonitoe di San *Antonio*. Clement i Gerardo a celebra nan sacrificio aja arriba e graf i nos a reza nos oracion coe debocion. E palabranan den letter di oro riba e graf: "*Si quæris miracula!*" (Si bo ta busca milagro) ta doena consuelo den coerazon; bo ta corda unbé toer fabor koe hende a ricibi pa intercesion di e Santoe cerca Dios, i ta doená bo confianza koe San Antonio lo juda toer koe ta bini pidié un cos, maske nan ta pidi milagronan.

Na 11 ora nos ta trobé na Stazion i ta bai *Verona* camina nos ta jega na 2 ora; nos koffernan nos ta larga na Stazion i ta drenta stad pa mira *Castello S. Pietro*.

Apena nos a drenta stad of nos ta mira toer banda soldaatnan coe scopet i cajon: nos ta tende trompet i, si nos no a sabi koe e stad Verona ta lugar di mas principal di henter Italia pa cuenta di gera, anto lo nos a corda koe tabata tempoe di gera mes. Na *Verona* tin mas koe 7000 soldaat, semper, toer dia, koe mester para klaar coe nan cajon i scopet etc. etc. pa defendé Italia contra nan enemigoe *Austria*. Coe permit di Commandant, nos por a drenta den e *Castello* (Forti) i aja nos a spanta di mira tantisimo cajon klaar i toer drechar pa tira nan material riba promer sinjal di gera. Un officier a hiba nos té arriba puntoe di mas haltoe di toren di *Castello* (Forti) pa moenstra den ki direccion i té oenda nan por a tira nan bala di cajon.

Balor di un 3 ora distancia di West, nan tin un stad fortificar Peschiera, na Zuid stad *Mantua*, i na Zuid Oost *Legnago*. *4 forti* grandi i famoso koe nan ta jama *Vierhoek*, i koe tin terribel forza.

Ora nos a tendé toer e cosnan, nos tabatin toch basta respect pa Italianonan, ma ora Clement a conta nos, com Italianonan a haja zota di Austria dos bez, na anja 1848 i na 1866 nos respect a baha hopi també, pasobra na anja 1866 Austria tabatin su manoe jeen contra *Prusia* mes, i toch el a zoeta Italia na tera i na lamar. Contentoe di a mira toer cos, nos ta bai na 5 ora coe *diretto* trobé mas leuw i di aja té aki *Milano*; nos a bai coe nos vert coestumar di ferrocarril i ta net 9 ora atardi koe nos a jega *Milano*.

Un cos sí mi meste contá bo ainda. Ora nos a drenta den un wagon bacir na Verona tabata drenta també dos Italianonan, un den panja ordinario i un otro den bistir di soldaat, pa bai na *Brescia*. Nan cara tabata serio i tabata moenstra un nobleza, koe no ta contra liger den cara di un soldaat ordinario, alomenos na Italia. Nan tabata beleefd i coe muchoe gracia pa nos. Toch nos no tabatin idea di combersa coe e Italianonan mas, i p'esai Clement i Gerardo a propone nos pa nan bai reza nan Brevier, mientra nos lo leza nos boeki tocanti historia i monumentnan di Milaan. Ora Clement a bai reza, mi ta mira unbé koe e 2 Italiano ta mompel algun palabra (ma sin hari of bofon) i ta boeta toer atencion riba Clement i Gerardo.

Mi a corda unbé: "ma, tsikerslag, „ nan por a holé awor caba coe nan ta „ Sacerdote!" ma ni Maiko, ui mi tabatin idea di combersa coe nan.

Clement a caba su oracion i ningun di nos ta papia — i pa bisa berdad ya mi tabata cabisja poco caba, pasobra solo tabata drenta caba i a bira un poco scur.

„ Signori ", unbé e soldaat tabata bisa nos: „Signori Ecco (Ata) *Solferino!*" i el tabata moeustra nos manoe robés banda di Zuid.

„ Sí ", Clement ta bisa „ aki Napoleon a gana su cuenta i a juda Italia bonita. "

„ Sí ", e soldaat tabata respondé: „ i pa „ nos coeminzamentoe di miseria"! E Na„ polcon, si! a toema cos riba su con„ cenci!"

„ *Miseria!!*" Clement tabata puntré toer verwonder: „ *Miseria!* i ta coeminzamen„ toe di toer lo ké a socede na 1868 i 1870! „ Si *mi* tabata papia asina, lo ta un „ otro cos, ma bo, soldaat i suhetoe di e „ Rey *famoso* [Clement su wowo i toon „ di su palabra tabata moenstra *ironía*). „ Umberto, jioe di e Ladron Vittorio Ema„ nuele — [aki Clement tabata bira ca„ jente] pordona mi un ratoe Signori koe „ mi ta papia asina francamente — [nan „ no ta respondé nada] jioe, mi ta bisa, „ di e Ladron famoso Vittorio Emanuele, „ Rey di Piemont no por papia asina!"

Clement a corda koe soldaat, segun modo italiano, lo a hinké podiser coe un punjard, i mi mees tabata malcontentoe koe Clement a papia asina habrir pa miedoe di pleitoe grandi. Toer sosegar e soldaat ta respondé: „ Signore, bo tin toer razon di „ mundoe: e gera di 1859 ta coeminza„ mentoe di toer miseria, mi no ta toemá „ bo na maloe koe bo ta jama nos Rey „ Vittorio un *ladron*, pasobra mi no por „ haja otro nomber péle, na anja 1868 el „ a horta 4/5 di tera di nos Papa — nan „ no ta jama esai *horta* ma *toema* — i na „ 1870 sobrar, i foi toer esai miseria a „ bini riba Italia, ma mi no tin noode „ di papia mas; bo sá toer cos, mi a „ mira, koe Signore ta Sacerdote". „ I „ bo", Clement ta respondé, „bon católi„ ca!"

„ Sigur no"! e soldaat tabata respondé „ i *Diaken* mes di S. Iglesia, sacar foi „ Seminario pa sirbi awor den Caserne i „ i pa haci egercicio di soldaat. Ta awor „ 4 anja pasar, i ainda mi meste sirbi 2 „ anja, anto mi por bolbé na Seminario „ pa sigi mi studio i pa bira Sacerdote".

Mi no kier a keré tal cos den coemindamentoe, ma Clement tabata sigurá mi mes, koe cos t'asina i koe el mees a mira mas tantoe soldaat koe tabata Seminaristanan.

Tabata duele koe nos combersacion tabata corticoe; liger nos tabata stop pa *Brescia*; un cordial adios coe un bon wensch pa e dos Italianonan tabata nos laatste palabranan.

Com ta posibel, Cobi, koe bendicion di Dios por bini riba un Goebiernoe asina robés, *Liberal*, nan ta bisa den nos tempoe. Ma larga mi sigi pa caba liger, pasobra mi manoe ta cansar caba i ta cerca tempoe pa Table d'Hôte.

Na 9 ora anto nos a jega na Milaan, nos a bai liger na un Hotel, pa drecha curpa p'afor i p'aden.

Na 10 ora Clement ta propone nos di bai bebe koffie den *Galeria Vittorio Emanuele*: un caja bonita, den forma di un cruz, tapar coe un dak di glas i meimei un cupola grandi bonita luzar coe gaz. Galeria mas famoso mi no a mira. Nos a sinta sosega dilanti e *Caffé* i a admira toer boniteza. Su manecé nos a sali bai mira algun cos di Milano i awé nos a admira e misa grandi — *il Duomo*. Esai sí ta cos *famosoe*: muchoe pa conta. E misa ta *marmel* p'afor foi arriba té abao i rond di misa tin mas koe 2000 (dos mil) imagen. Mi a coempra su photographie pa splicá bo despues toer cos. També nos a subi su toren, di aja nos a mira caba di leuw Zwitserland coe su seroenan.

Den di e misa-aí tin e graf di e Santoe grandi S. Carlo Boromeomas.

Ata! klokki pa Table d'Hote ta bati caba. Cobi! mi meste stop! Awor mi no sá ki dia i foi oende mi ta skirbi trobe! pasobra despues di un dos dia nos ta bai na Zwitserland. Skirbí mi awor unbé: "Posterestante na *Lucerne*" pasobra esaí lo ta laatste stazion di nos biage pa Zwitserland.

Masjar coemindamentoe na toer conocir i skirbí mi un ratoe, com ta bai coe nos amigoe *Martinus* di Papaja?

Adios, té.....,té.....,luna di Maart? Dios sabi!

Bo Amigoe,

Ipi.

MOVIMIENTO MARITIMO.

(*De la Oficina-Maritima*).

ENTRADAS.

Junio 20.

Goleta holandesa *Perseverancia*, de Cumaná, en lastre.

Goleta venezolana *Sarah*, de La Guaira, en lastre.

Goleta venezolana *Siona*, de St. Tomas, carga: cebollas y arroz.

Goleta venezolana *América*, de Cumaná, en lastre.

Junio 21.

Vapor aleman *Teutonia*, de Europa via San Tomas, Santo Domingo, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 524 bultos para ésta y 912 para Maracaibo.

Junio 22.

Goleta holandesa *Transit*, de Barcelona, en lastre.

Balandra venezolana *San Juan*, de Pto. Cabello, carga: frutas.

Balandra holandesa *Flor de Mayo*, de Bonaire, en lastre.

Junio 23.

Goleta holandesa *Minerva*, de Aruba, carga: aloë y dividive.

Goleta venezolana *Rosabella*, de Juan Griego, en lastre.

Goleta holandesa *Oscar*, [paquete] de Sto. Domingo, carga: caoba y frutas.

Junio 24.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carcarga: cal.

Junio 25.

Goleta venezolana *Antonia*, de La Guayra, en lastre.

Goleta venezolana *Guillermina*, de Cumaná, en lastre.

Balandra holandesa *Nevermind*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Junio 26.

Vapor americano *Philadelphia*, de Pto. Cabello, con carga para Nueva York.

Vapor venezolano *Lola*, de La Vela de Coro.

Goleta venezolana *Rosa*, de Pto. Cabello, carga: papelones y frutas.

Goleta venezolana *9 de Agosto*, de La Vela de Coro, carga: café y cueros.

Goleta venezolana *Carolina*, de La Vela de Coro, carga: café y cueros.

Goleta venezolana *Moisés Sálas*, de Pto. Cabello, carga: papelones y frutas.

Balandra holandesa *Phenix*, de Bonaire, carga: leña y dividive.

SALIDA.

Junio 20.

Vapor americano *Philadelphia*, para Pto. Cabello.

Vapor inglés *West Indian*, para Cartajena y Colon.

Goleta venezolana *Carolina*, para La Vela de Coro.

Goleta venezolana *Favorita*, para Bonaire.

Balandra venezolana *Aurora*, para La Guayra.

Junio 21.

Goleta venezolana *9 de Agosto*, para La Vela de Coro.

Goleta colombiana *Eulalia*, para Barcelona.

Balandra hol. *Caweta Christ*, pª Bonaire,

„ „ *Marie*, „ „

„ „ *Zephyr*, „ „

Junio 22.

Vapor aleman *Teutonia*, para Cartagena.

Goleta holandesa *Brillante*, para Barcelona y Cumaná.

Goleta venezolana *Ma Belle*, para Maracaibo.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, para Aruba.

Goleta holandesa *Cleopatra*, para Maracaibo.

Junio 24.

Vapor holandés *Meléndez*, para Maracaibo.

Goleta colombiana *Mauricia*, para Rio Hacha.

Goleta venezolana *Neveri*, para La Guayra via Bonaire.

Goleta venezolana *Paloma*, para Pto. Cabello.

Balandra holandesa *Flor de Mayo*, para Bonaire.

Junio 25.

Goleta holandesa *Oscar*, (paquete) para Sto. Domingo.

Goleta venezolana *Sarah*, para La Guaira.

Balandra holandesa *Amistad*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Zilia*, para Bonaire.

Junio 26.

Vapor venezolano *Lola*, para Pto. Cabello y La Guaira.

Balandra venezolana *Djalma*, para Pto. Cabello.

Balandra holandesa *Nevermind*, para Bonaire.

Junio 27.

Bergantin goleta americana *Mascotte*, para al costa de ésto.

PARA PARTIR.

Goleta venezolana *Rosabella*, hoy para Juan Griego.

Goleta holandesa *Minerva*, hoy para Aruba.

Vapor americano *Philadelphia*, mañana para Nueva York.

Goleta holandesa *Perseverancia*, el 29 del presente para San Pedro de Macorís.

Goleta venezolana *29 de Agosto*, admite flete y pasajeros para cualquier punto. Consignatario Moris Pinedo Jr.

Goleta holandesa *Essex*, para Bonaire.

Maria P. de Maduro

tiene el gusto de participar á sus parientes, amigos y relacionados los esponsales de su hija

LAURA

con el Señor

HENRY E. MADURO.

Coro, Junio 10 de 1885.

" Unica participacion "

AVISO.

Los que suscriben, Miembros de la *Comisión de Escuelas Católicas*, nombrada aquí por Su Ilmo. Ob. H. J. A. van Ewijk, tienen el honor de poner en conocimiento de los Habitantes de la Colonia Curaçao, que el dia 1º de Julio próx. v. se abrirá una Escuela Particular para Niños en Otrobanda, Calle Ancha nº 23 (antes *Casino*).

Las clases serán servidas por el Rmo. Sr. Dr. M. A. Baralt y el Sr. B. H. J. Huyke con la asistencia necesaria. La Instrucción de este Plantel, divididas en *Primaria*, *Secundaria* y *Superior*, comprende también los diversos ramos prescritos en el último Decreto para la Enseñanza en la Colonia Curaçao en las escuelas de III, II y I Sección.

Las pensiones serán:

Para la Instrucción Primaria *f* 2; para la Secundaria *f* 4; para la Superior *f* 6 al mes.

Los Padres y Tutores que quieran poner sus niños en esta Institución ocurrirán á la casa de los infrascritos.

Los interesados, que necesiten algun ejemplar de los Programas, pueden obtenerlo dirigiéndose á cualquiera de los Miembros de la Comisión, al domicilio del Agente ó á la Oficina del „ Amigoe di Curaçao. "

Curaçao, Junio 16 de 1885.

R. J. Reijnen, *Presidente.*
B. Th. J. Frederiks.
F. E. C. Kieckens.

TA DI BENDE.

Pa motibo di salimentoe foi tera ta di bende algun Mueble bon conserva, cos di glas, etc. Ta *dia luna dia razon* i *dia viérnes*, mainta di 9 ora té 11 ora, i atardi foi 4 té 6 ora hende por bin mira nan na cas mees di es koe ta scirbi aki bao.

Curaçao, 28 di Mei 1885.

Dew. C. F. A. Moorrees.

Te koop gevraagd:

1000 Roode Klinkers of Waalsteenen; lang 8¼ Eng. duim, breed 4¼ duim, hoog 2 duim 1 streep.

Aanbiedingen met opgave van prijs worden ingewacht bij de Redactie van deze Courant.

AANKONDIGING.

De Ondergeteekenden, Leden der *Commissie voor Katholieke Scholen*, alhier door Z. D. Hoogw. Mgr. H. J. A. van Ewijk ingesteld, hebben de eer den Ingezetenen van de Kolonie Curaçao bekend te maken, dat op den 1sten Juli e. k. een *Bijzondere School voor Jongelingen* zal geopend worden te Otrobanda in de Breedestraat N° 23 (voorheen *Casino*).

De Lessen zullen door den HoogEerw. Heer Dr. M. A. Baralt en den WelEdl. Heer B. H. J. Huyke met de noodige assistentie gegeven worden.

Het Onderwijs dezer Instelling, verdeeld in *Lager*, *Middelbaar* en *Hooger Onderwijs*, omvat ook de verschillende leervakken, die volgens de jongste Verordening, regelende het Onderwijs in de Kolonie Curaçao, in de scholen van Afdeeling III, II, en I onderwezen worden.

Het schoolgeld voor het Lager Onderwijs bedraagt *f* 2.—; voor het Middelbaar Onderwijs *f* 4.—, voor het Hooger Onderwijs *f* 6.— in de maand.

Ouders en Voogden, die hunne kinderen of pupillen op deze Inrichting wenschen te plaatsen, gelieven zich te vervoegen ten huize van een der ondergeteekenden, waar ook voor de Belangstellenden een Program verkrijgbaar is.

Curaçao, 16 Juni 1885.

De Commissie voornoemd:

H. J. REIJNEN. *Voorzitter.*
B. TH. J. FREDERIKS.
F. E. C. KIECKENS.

Bij den Heer Aurelio Alvarez, (Scharló).

Secret. van Vereenigh. " St. Josephs-gezellen" [illegible]gt de inteekening opend

OP DE

GEZAMENLIJKE NOVELLEN

VAN

H. A. BANNING.

De volledige uitgave van BANNING'S Novellen en Vertellingen zal ongeveer 1[illegible] à 18 deelen omvatten, in 8° Postformaat op zwaar papier gedrukt.

De uitgave wordt verdeeld in drie seriën, ieder van 5 à 6 deelen, die op zich zelf compleet zullen zijn. Iedere Serie zal hoogstens 100 vel druks of 1600 bladzijden bevatten.

Ten einde de verspreiding zoo algemeen mogelijk te doen zijn, is de prijs gesteld op 6 cents per vel van 16 bladzijden. Daar nu om de twee maanden een boekdeel zal verschijnen en dus elk jaar een serie, zal ieder in het bezit kunnen komen van BANNING'S Novellen tegen het gering bedrag van ruim vijf gulden per jaar of 10 cent per week.

Elk deel zal verschijnen in een keurigen omslag in chromo-lithographie, vervaardigd op de Koninklijke steendrukkerij der firma TRESLING en Cie. te Amsterdam.

De prijs dezer uitgave is zoo laag mogelijk gesteld. Voor Curaçao en andere eilanden dezer Kolonie wordt die verhoogd door franKeering en agio van de wissels.

De eerste serie zal bevatten:

UIT HET VERLEDEN Uthrechtsche Novellen, a *Pieter van Stralen, de Utrechtsche Omroeper.* b. *Mooi E[illegible]* [illegible] *De Oude Klepperman.* d. *Op de Voddenmarkt.*

2. OUDE KENNISSEN: a. *Vreemde [illegible]den in de bijt.* b. *Tante Jet, eene Wintersnoodnovelle.* c. *Drie dagen te Amsterdam.* d. *De Suikertante.*

3. DE FAMILIE WALKER. *Een [illegible] in de hedendaagsche samenleving.*

4. DE HEKS VAN DE AMERSFOORTER HEIDE.

5. KO FOLKES. *Eene Amsterdamsche [illegible]schiedenis.*

6. EEN KLAVERBLAD. *Drie Novellen.*

Bij dezelfde vereeniging is te verkrijgen

Het prachtige Lith. Phot. portret

VAN DEN

H. Dominicus Stichter van de [illegible] der Predikheeren.

Prijs *f.* 1.50 Cur. [illegible]

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt [illegible]